

**LÄNSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2008-10-09
Meddelad i
Göteborg

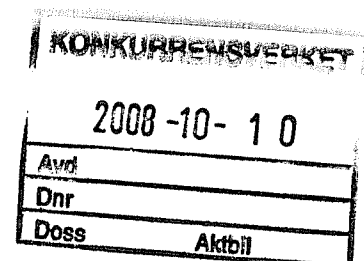
Mål nr
6021-08 E
Rotel 24

SÖKANDE

Prinfo Grafiskt Center i Sverige AB, 556216-9309
Källvattengatan 9
212 23 Malmö

MOTPART

Chalmers Tekniska Högskola AB, 556479-5598
412 96 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

Chalmers Tekniska Högskola (Chalmers) har genomfört en upphandling av tryckeritjänster. Upphandlingen har skett genom ett öppet förfarande. Vid anbudstidens utgång hade 15 anbud inkommit, bl.a. från Prinfo Grafiskt Center i Sverige AB (Prinfo). Chalmers har i tilldelningsbeslut daterat den 25 augusti 2008 meddelat att de har för avsikt att teckna ramavtal med sju olika leverantörer.

Efter att Prinfo ansökt om överprövning av upphandlingen har länsrätten den 3 september 2008 beslutat att den tills vidare inte får avslutas.

Prinfo yrkar att upphandlingen ska göras om och anför bl.a. följande. Chalmers har i strid med LOU frångått uppställda skall-krav vid sin utvärdering. I anbudsförfrågan anges att priserna ska vara fasta för år 2008 och att de endast får justeras på angivet sätt. Flera av de utvärderade anbuden uppfyller inte detta krav. En förlängning av anbudstiden kan bara göras för de anbud som uppfyller uppställda skall-krav. Elanders Sverige AB (Elanders) reserverar sig för pappersprishöjningar. Detta är inte en sådan faktor för vilken justering av priset får ske. I Elanders anbud, som är giltigt till den 9 augusti 2008, anges klart att deras reservation gäller även innan den 1 januari 2009. Därmed är deras priser inte gällande till den sista december 2008 vilket är ett skall-krav. Också Printing Malmö AB (Printing) och Exakta AB (Exak-

Dok.Id 140134

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031-732 70 00 E-post: lansrattenigoteborg@dom.se	Telefax 031-711 78 59	Expeditionstid måndag – fredag 09:00-15:00
---	---	--	---------------------------------	---

ta) reserverar sig för pappersprishöjningar. Exaktas anbud är giltigt till den 2 augusti 2008. Holmbergs i Malmö AB:s (Holmbergs) anbud är bara giltigt i en månad från dagen för offerten. Även i Sandstens Tryckeri AB:s (Sandstens) anbud finns en reservation för materialprisförändringar och deras offert är giltig till den 3 juli 2008. Palmeblads Tryckeri AB:s anbud är giltigt till den 11 augusti 2008 och ska förkastas på samma grund som övriga. Alfredssons Offset AB (Alfredssons) reserverar sig för pappersprishöjningar och deras anbud är bara giltigt i 60 dagar. Mediagraphic i Göteborg AB (Mediagraphic) har frångått skall-kravet att fraktkostnad för "leverans 1" ska ingå till Postens adressregister (PAR). Intellecta AB:s (Intellecta) anbud uppfyller inte skall-kravet att provtryck ska ingå i produkt D. Likaså har de frångått skall-krav angående reklamationer och påföljder genom att hänvisa till leveransvillkoren ALG 02. Nässjötryckeriet AB reserverar sig för att kunna leverera underupplagor vilket gör att de inte uppfyller skall-krav avseende vilket antal av en produkt som ska levereras. Stromia-Futurum Grafiska AB (Stromia-Futurum) har kompletterat sitt anbud vilket strider mot både LOU och gemenskapsrätten. Anbud som inte uppfyller skall-kraven ska förkastas och eftersom Chalmers inte gjort så har fel anbudsgivare tilldelats upphandlingen. Att det för det aktuella uppdraget inte går att tillämpa en fastprislista borde inte påverka utvärderingen som ska vara objektiv och opartisk. Chalmers har i sin utvärdering diskriminerat anbudsgivare och frångått principerna om likabehandling, transparens, fri konkurrens och förutsägbarhet.

Chalmers yrkar att Prinfos begäran om överprövning ska lämnas utan vidare åtgärd på alla punkter utom en. De medger att anbudet från Stromia-Futurum skulle ha förkastats och medger att rättelse görs i denna del. Chalmers anför bl.a. följande. Den 26 juni 2008 tillfrågades alla anbudsgivare om möjligheten att förlänga anbudens giltighetstid till den 9 september samma år. Samtliga accepterade detta vilket förstods som att även offererade priser gällde till detta datum. Elanders anbud har tolkats som att eventu-

ell förhandling till följd av förändrade papperspriser är aktuell först efter den 1 januari 2009. Detta har således inte påverkat resultatet av utvärderingen. Beträffande Exaktas anbud uppfattas omständigheten att de reserverat sig för pappersprishöjning som en standardformulering som är underordnad de angivna priserna. Holmbergs har i sitt anbudsdocument inte kommenterat anbudets bundenhet men de har i en bilaga angett att anbudet gäller en månad. Detta förstås som en standardformulering vilket inneburit att någon vikt inte fästs vid den angivna tidsbegränsningen. Även beträffande anbuderna från Sandstens, Printing och Alfredssons uppfattas reservationerna som standardformuleringar som av rutin kommit med i offerterna. Beträffande anbudet från Mediagraphics verkar de omedvetet utelämnat att "leverans 1" ska gå till PAR. För Intellectas anbud ska priset rätteligen vara 197 735 kr och inte 197 485 kr. Att fel pris angetts beror på att priset för utbildningsbroschyren glömts bort. Rättelsen innebär dock bara en prisavvikelse på cirka 0,12 procent vilket inte påverkar utvärderingen. I anbudet från Stromia-Futurum har en komplettering innehållande svar på skall-krav skett efter anbudstidens utgång vilket innebär att alla skall-krav inte varit uppfyllda. Anbudet ska därför förkastas. Övriga utvärderade anbud kan emellertid accepteras. Eftersom ett flertal anbudsgivare angett reservationer för materialprishöjningar har ingen större vikt fästs vid detta. Avsikten med prisuppgifterna var att kunna jämföra anbudsgivarnas prisnivåer vid anbudstillfället. Det aktuella uppdraget är unikt och någon "fastprislista" är inte möjlig att tillämpa. Den genomförda utvärderingen bryter inte mot principerna om diskriminering, likabehandling, transparens och proportionalitet.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upp-

handlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Länsrätten har enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU att pröva om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i lagen. Om så är fallet och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

I Chalmers anbudsförfrågan, dnr C 2008/438, anges bl.a. följande. I avsnitt 3, *Bedömningskriterier*, står att Chalmers kommer att anta de anbud som är mest ekonomiskt fördelaktiga med hänsyn till samtliga omständigheter. Vid bedömningen kommer särskilt värderas hur anbuden uppfyller kravspecifikationerna (50 procent) och priset (50 procent). I avsnitt 4, *Kravspecifikationer*, med underrubrikerna *Skall-krav* (A), *Bör-krav* (B) och *Pris/rabatt* (C), anges under den sistnämnda att ”Prisnivån är fast under år 2008. Prisjusteringar får därefter göras med SCB:s arbetskostnadsindex för tjänstemän inom privat sektor, SNI 2002, eller annan motsvarande index. Lämna förslag.” I avsnitt 6, *Affärsmässiga och administrativa villkor*, anges att avtalet ska gälla två år från undertecknandet, med fasta prismodeller och villkor, och upphöra utan uppsägning. Under avsnitt 7, *Administrativa villkor*, anges att anbudet ska vara bindande i två månader från anbudsstopp.

Länsrätten gör följande bedömning.

Prinfo har gjort gällande att flera av de utvärderade anbuden inte uppfyller uppställda skall-krav avseende pris och giltighetstid. Inget av dessa krav återfinns emellertid under rubriken *skall-krav* i anbudsförfrågan. Chalmers har inte bemött Prinfos argumentation men det är svårt att komma till annan

slutsats än att angivna bedömningsgrunder utgör utvärderingskriterier och inte skall-krav.

Ett utvärderingskriterium är således priset. Chalmers har angett att prisnivån är fast år 2008 och att justeringar därefter får göras med SCB:s arbetskostnadsindex för tjänstemän inom privat sektor, eller med annan motsvarande index som anbudsgivaren kan lämna förslag på. Frågan är om detta kriterium är utformat på ett sådant sätt att det inte går att förutse priset för de tryckprodukter som upphandlingen omfattar och om det därmed strider mot principerna i LOU. Beträffande indexjustering efter år 2008 har Elanders i sitt anbud föreslagit Konsumentprisindex. Övriga har inte angett något val av index. Exakta, Sandstens, Printing och Alfredssons har alla reserverat sig för materialprishöjningar. Sättet att hantera prishöjningar efter år 2008 har således varit olika och det sägas ge en i viss mån bristande transparens. Regeringsrätten har i avgörandet RÅ 2002 ref. 50 ansett att även förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsätten inte sätts ur spel. Av detta följer att kraven för att ett upphandlingsförfarande ska anses strida mot dessa principer måste ställas relativt högt. Sammantaget kan det inte anses visat att förfrågningsunderlaget strider mot gällande principer.

Vissa av de leverantörer som tilldelas kontraktet påstås inte uppfylla kravet på fast pris för år 2008 då de reserverat sig för materialprishöjningar. Mot bakgrund av resonemanget ovan kan felet emellertid inte anses vara av sådan beskaffenhet att det strider mot bestämmelserna i LOU. Beträffande kravet på anbudens giltighetstid så är det inte visat att de anbudsgivare som angett en kortare tid haft någon konkurrensfördel av detta. Samtliga anbudsgivare har efter förfrågan också godtagit den av Chalmers önskade förlängningen. Sammanfattningsvis ger vad Prininfo anfört i målet inte stöd för att den aktuella upphandlingen skett i strid med LOU på ett sådant sätt

att den bör göras om. Länsrätten delar emellertid parternas uppfattning att rättelse ska ske vad gäller anbudet från Stromia-Futurum.

DOMSLUT

Länsrätten förordnar att upphandlingen inte får avslutas förrän Chalmers vidtagit rättelse genom att utvärderingen görs om på så sätt att Stromia-Futurums anbud inte ska delta i utvärderingen.

Det interimistiska beslutet från den 3 september 2008 har upphört att gälla.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B)

Rickard Sahlsten

/SLN

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

